

Coláiste de hÍde

Meas - Bród - Comhar

Bóthar Chaisleán Thigh Motháin, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24.

Fón 01 4513984 Facs 01 4527075 R-phost: eolas@colaistedehide.ie

Suíomh Idirlín www.colaistedehide.ie

Príomhoide: Sarah Ní Mhuirí

Príomhoide Tánaisteach: Aodán De Paor

Polasaí Oideachais

Caidrimh agus

Gnéasachta

A. Comhthéacs Scoile

Is pobal scoile beag í Coláiste de hÍde inar féidir forbairt oideachasúil agus tréadach an dalta a aithint go héasca. Cuireann an scoil béim ar Chúram Tréadach agus bíonn Oide Chúram ag gach rang. Bíonn ar a laghad rang amháin OSPS agus Rang Folláine ag gach rang gach seachtain a thugann fóram chun plé a dhéanamh ar saincheistanna féinmheas. Bíonn rang amháin Gairmtreoir ag bliain 4/5/6 gach seachtain chomh maith. Tá béim faoi leith ar fhorbairt pearsanta, agus sna cúrsaí seo tá módúil ar cumarsáid treallúsach agus cóimheas. Eagraítear 'Seachtain Sheas an Fóid' sa scoil chun feiniúlacht an phobail LGBTQ+ a chéiliúradh agus feasacht níos doimhne a chruthú i measc na ndaltaí maidir le heolas LGBTQ+.

Ó Mheán Fómhair 2027 ar aghaidh, beidh ar a laghad rang amháin OSPS in aghaidh na seachtaine ag gach rang, chun ailíniú le hathfhorbairt na sraithe sinsearaí. Cuireann teagasc agus foghlaim OCG le príomhinniúlachtaí na scoláirí - a bheith cruthaitheach, cumarsáid, obair le daoine eile, rannpháirtíocht sa tsochaí, folláine a chothú, foghlaim a bhainistiú agus féinbhainistiú.

B. Ráiteas Scoile

Tá sé mar aidhm againn i gColáiste de hÍde an bóthar a réiteach do gach aon dalta a lánacmhainn a bhaint amach le héascaíocht, go hintleachtúil, go fisiciúil, go spioradálta, go cultúrtha, go sóisialta agus go mothálach tré mheán na Gaeilge. Déantar iarracht ar leith ins an scoil féiníomhá dearfach a chothú i ngach aon duine, maille le meas a chothú iontu do gach duine, dá dtimpeallacht agus dá bpobal.

C. Gaol le Ráiteas na Scoile

I gColáiste de hÍde, cothaítear meas, bród agus comhar (na luachanna scoile) inár ndaltaí. Creidimid go mbraitheann dul chun cinn na scoile agus caighdeán an oideachais ar na luachanna scoile seo thar aon rud eile. Is ar an meas seo a bhunaítear an gaol idir na daltaí, an fhoireann, na tuismitheoirí agus bainistíocht na scoile. Tá an scoil tiomanta timpeallacht shábháilte a chruthú do chuile dhuine, áit gur féidir leo foghlaim, fás agus forbairt.

Is próiseas saoil é Oideachais Caidrimh agus Gnéasachta chun eolas agus tuiscint a ghnóthú agus chun dearcadh, luachanna agus tuairimí faoi ionannas gnéasach, caidrimh agus dlúthchaidreamh a fhorbairt. Déanann oideachas gnéasachta iarracht deiseanna foirmiúla a chur ar fáil do dhaoine óga le heolas agus tuiscint a ghnóthú ar ghnéasacht an duine. Déanfar seo trí phróisis a chuirfidh ar a gcumas luachanna a chruthú agus iompar a bhunú taobh istigh de chreatlach morálta, spioradálta agus sóisialta.

D. Sainmhiniú ar Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta

Is próiseas forbraíochta é OCG trí fhoghlaim ó thaithí ina mbíonn daltaí páirteach chun dearcadh slaintiúil a fhorbairt maidir leo féin agus le daoine eile, go háirithe maidir le gnéasacht agus caidrimh.

E. Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta taobh istigh d'Oideachas Sóisialta, Pearsanta agus Sláinte

Luaitear go bhfuil Oideachas Sóisialta, Pearsanta agus Sláinte "bíseach, forásach agus oiriúnach d'aois na ndaltaí ó thaobh ábhair agus modheolaíochta de". Tá an clár OCG deartha chun an prionsabal agus an patrún seo a leanúint. Taobh amuigh de cheachtanna saineúla OCG, clúdaíonn OSPS réimsí eile a bhainfeadh le dearcadh sláintiúil a fhorbairt maidir le gnéasacht an duine féin agus caidreamh an duine le daoine eile. In OSPS, déileáiltear le go leor saincheistanna cosúil le féinmheas, treallús, cumarsáid agus scileanna cinnteoireachta - agus cuireann gach ceann acu seo le héifeachtúlacht an chláir OCG.

F. Aidhmeanna ár gclár Oideachais Chaidrimh agus Ghnéasachta

Tá aidhmeanna faoi leith ag Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta, atá le fáil i gcreat foriomlán an Oideachais Shóisialta, Phearsanta agus Sláinte:

- ❖ Cabhrú le daltaí cairdis agus caidrimh a thuiscint agus a fhorbairt
- ❖ Tuiscint ar ghnéasacht a chur chun cinn
- ❖ Meon dearfach a chothú faoi ghnéasacht an duine féin agus i gcaidrimh le daoine eile
- ❖ Eolas agus meas a chothú maidir le hatáirgeadh
- ❖ A chur ar chumas daltaí meonta agus luachanna a fhorbairt faoina ngnéasacht i gcreat morálta, spioradálta agus sóisialta a thagann le beartas na scoile
- ❖ Deiseanna a chur ar fáil do dhaltaí chun foghlaim faoi chaidrimh agus faoi ghnéasacht ar bhealaí a chabhraíonn leo smaoineamh agus gníomhú ar bhealach morálta, comhbhách agus freagrach.

Aithnítear gur mianaidhmeanna iad na haidhmeanna seo i gcúrsa nach maireann ach tréimhse theoranta.

G. Treoirínte bainistíochta agus eagraíochta d'OCG inár scoil:

1. Is iad an Príomhoide agus an Príomhoide Tánaisteach a dhéanfaidh gach socrú maidir le múineadh an chláir agus úsáid foirne.

2. **Tuismitheoirí a chur ar an eolas agus a bheith bainteach:** Is iad na tuismitheoirí príomhoideachasóirí a gcuid leanaí agus creideann an scoil go bhfuil a ról siúd in oideachas maidir le caidrimh agus gnéasacht fíorthábhachtach. Cuirfear cóip den bheartas seo ar fáil d'aon tuismitheoir ach é a iarraidh ag oifig na scoile.

3. **Comhairle a Thabhairt:** Is é feidhm na scoile oideachas ginearálta a chur ar fáil faoi chúrsaí agus saincheistanna gnéis agus ní comhairle, eolas ná comhairleoireacht aonair a thabhairt ar ghnéithe a bhaineann le hiompar gnéis agus frithghiniúint - ach déanfar foinsí maidir le heolas agus comhairle ghairmiúil a sholáthar nuair is cuí. Is féidir le múinteoirí eolas agus oideachas a chur ar fáil do dhaltaí maidir le cá háit agus cé uaidh ar féidir leo comhairle agus cóireáil ghnéis a fhail, m.sh. a ndochtúir nó gníomhaireacht oiriúnach eile. Níor chóir go mbeadh comhairle a thugtar treorach agus ba chóir go mbeadh an chomhairle oiriúnach d'aois an dalta.

4. **Ceisteanna Neamhbhalbha:** B'fhéidir nach mbeadh sé oiriúnach déileáil le ceisteanna neamhbhalbha áirithe sa rang. Is féidir le múinteoirí a rá nach bhfuil sé oiriúnach déileáil leis an

gceist sin ag an am. Má bhíonn imní ar mhúinteoir faoi cheist a ardaítear ba chóir dó/di comhairle a lorg ón gComhordaitheoir OSPS nó ón bPríomhoide. Nuair a bhíonn cinneadh á dhéanamh aige/aici maidir lenar chóir nó nár chóir ceisteanna a fhreagairt, ba chóir don mhúinteoir smaoineamh ar aois agus ullmhacht na ndaltaí, inneachar an chláir OCG, eiteas na scoile agus an beartas OCG.

5. **Rúndacht:** Is é beartas na scoile nach mór don mhúinteoir labhairt leis an bPríomhoide láithreach, má cheaptar go bhfuil dalta i mbaol mí-úsáide d'aon chineál nó ag sárú an dlí. Déanfaidh an Príomhoide cinneadh ar chóir na tuismitheoirí agus/nó údaráis chuif a chur ar an eolas, agus d'fhéadfadh sé comhairleoireacht a eagrú don dalta.

Is cuid de bheartas na scoile iad na nithe seo a leanas freisin:

- ❖ ní fhéadfaidh múinteoirí rúndacht iomlan a ghealladh;
- ❖ ní mór a mheabhrú do dhaltaí go bhfeadfaí aon ábhar a chur faoi bhráid an Phríomhoide agus b'fhéidir tuismitheoirí má shocraíonn an Príomhoide gur ar mhaithe leis an dalta a bheadh sé rud mar sin a insint do thuismitheoirí;
- ❖ ní mór do mhúinteoirí é a chur in iúl go soiléir do dhaltaí nuair nach féidir comhrá a choinneáil faoi rún a thuilleadh - is féidir leis an dalta cinneadh a dhéanamh ansin an leanfaidh nó nach leanfaidh se ar aghaidh.
- ❖ Ní mór don mhúinteoir freisin príomhphointí na ráiteas thíosluaite a roinnt leis na daltaí (i dteanga oiriúnach) ionas go dtuigfidh siad impleachtaí eolas a roinnt. Ba chóir do na daltaí comhrá neamhphearsanta a ardú i rith ranganna seachas eolas pearsanta a roinnt os comhair an ranga.

Luaitear i Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna 2025 in 4.1.1 agus 4.2.1

4.1.1 Cuirtear oibleagáid reachtúil leis an Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 ar dhaoine áirithe ábhair imní cosanta leanaí atá ag tairseach díobhála (mar a shainmhínítear san Acht í) nó os a cionn a thuairisciú chuig Tusla. Tagraítear do dhaoine dá leithéid mar “dhaoine sainordaithe” faoin Acht. Is duine sainordaithe gach múinteoir atá cláraithe leis an gComhairle Mhúinteoireachta faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015.

4.2.1 De réir an cheanglais dea-chleachtas (neamhreachtúil) sa Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta 2017, leantar faoi na nósanna imeachta seo leis an gceanglas a bhí ann cheana ar dhuine ar bith den lucht foirne scoile, múinteoir cláraithe san áireamh, a fhaigheann líomhain nó a bhfuil amhras air nó uirthi go bhfuil mí-úsáid nó faillí déanta ar leanbh, go bhfuil mí-úsáid nó faillí á déanamh ar leanbh nó go bhfuil an baol ann go ndéanfaí míúsáid nó faillí ar leanbh, an cheist a thuairisciú chuig an DIA gan mhoill.

Tá oibleagáid reachtúil anois chomh maith ar gach múinteoir cláraithe, mar dhuine sainordaithe tuairisc shainordaithe dá c(h)uid féin a dhéanamh chuig Tusla áit a bhfuil an imní maidir leis an leanbh ag nó os cionn tairsí díobhála mar a shainmhínítear san Acht í. Dá bhrí sin, ní mór do mhúinteoir cláraithe a mheas an bhfuil an imní ag nó os cionn na tairsí díobhála sainmhínithe ag a bhfuil oibleagáid reachtúil ar an múinteoir cláraithe féin faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 tuairisc shainordaithe a chur chuig Tusla, mar aon leis an imní a thuairisciú chuig an DIA.

6. **An deighilt idir gneithe bitheolaíochta agus neamh-bhitheolaíochta d'oideachas gnéis:** Is é beartas na scoile ná go ndéileálann an Roinn Eolaíochta go príomha leis na gnéithe bitheolaíochta a bhaineann le hatáirgeadh.

7. **Daltaí a tharraingt siar as an gclár OCG:** Cuirtear liosta na dtopaicí atá ar siúl ag gach aoisghrúpa agus sonraí maidir le ceart an tuismitheora a ndalta a tharraingt siar ón gclár OCG ar fáil do thuismitheoirí tríd aip na scoile - cuirfear cóip iomlán den bheartas seo ar fáil do thuismitheoirí nuair a iarrann siad é sin.

Ní gá do thuismitheoirí cúis a thabhairt maidir lena dalta a tharraingt siar as an gclár, ach fáiltimid rompu é sin a dheanamh - uaireanta, is féidir linn míthuiscintí a réiteach. Nuair a dhéanann tuismitheoir iarratas dalta a tharraingt siar, ní mór cloí leis an iarratas sin nó go n-aisghaireann an tuismitheoir an t-iarratas. (Aguisín 1)

8. **Úsáid a bhaint as aoichainteoirí agus daoine eile:** Is é beartas na scoile gur fearr formhór an chlár OCG a phlé go hoscailte le múinteoirí a aithníonn na daltaí agus a bhfuil muinín acu astu. Is féidir le cuairteoirí caighdeán an tsoláthair a fheabhsú chomh fada is go n-úsáidtear iad i dteannta le clár pleanáilte OCG, ní ina ionad. Cuirfidh an Comhordaitheoir OSPS cóip den bheartas OCG seo ar fáil don chuairteoir tamall maith roimh an gcuart. Tar éis don eagraí cead a fháil ón bPríomhoide don chuairt, cuirfidh sé/sí an cuairteoir ar an eolas maidir le heiteas na scoile agus an bealach a sheachadtar an clár OCG.

9. **Ilchineálacht:** Ní chuireann múinteoirí aon stíl mhaireachtála amháin chun cinn thar aon cheann eile, agus mar sin tá sé nádúrtha agus dosheachanta go bpléifí gnéasachtaí uile i rith clár oideachais ghnéis. Ceann de na buntáistí atá le saincheistean, a bhaineann le cúrsaí LGBTQ+ a phlé, is ea an deis tuairimí agus bonn tuisceana bréagacha a cheartú agus aghaidh a thabhairt ar chlaontacht.

10. **Frithghiniúint:** Déileálfar leis an ábhar seo ar bhealach oscailte, atá oiriúnach d'aois na ndaltaí, agus breathnófar ar gach taobh de na ceistean ar bhealach neamh-threorach.

11. **Riachtanais Breise:** D'fhéadfadh go dteastódh cabhair bhreise ó dhaltaí a bhfuil riachtanais breise acu chun gnéithe fisiciúla agus mothúchána de chúrsaí an tsaoil a láimhseáil.

H. *Tacaíocht, forbairt agus athbhreithniú leanúnach*

Oiliúint:

1. Ní gá gur 'saineolaithe' ar na hábhair a bhíonn i gceist a bheadh i ngach múinteoir a bhíonn páirteach san obair seo. Ní mór dóibh, áfach, a bheith íogair do riachtanais an ghrúpa, a bheith ábalta ceistean a láimhseáil go hoscailte/go hionraic agus a bheith réidh chun comhairleaineolaí a lorg más gá. Baineann na scileanna a fhaightear i múinteoireacht ghinearálta le hoideachas sláinte freisin. Ina theannta sin, bíonn go leor múinteoirí oilte i réimsí gaolmhara cosúil le comhairleoireacht. Tá sainoiliúint ag roinnt múinteoirí i réimsí oideachais chaidrimh, ghnéasachta agus shláinte, agus spreagfar iad le hoiliúint a chur ar mhúinteoirí eile.

2. Tabharfaidh an scoil deis do mhúinteoirí sainoiliúint a fháil sa réimse seo, gan dearmad a dhéanamh ar ndóigh ar an gcreat buiséid iomlán agus an gá atá ann go leanfadh clár múinteoireachta agus foghlama leanúnaí na scoile ar aghaidh lena laghad cur isteach agus is féidir.

Acmhainní:

Ceannóidh an scoil ábhair múinteoireachta OCG atá úsáideach dar leis an bhfoireann oibre, agus a bhíonn ceadaithe ag an bPríomhoide, taobh istigh den ghnáthchreat buiséid agus de réir mar is féidir laistigh d'acmhainní ginearálta na scoile.

Monatóireacht, meastóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar an gclár OCG:

Táimid tiomanta monatóireacht agus luacháil a dhéanamh ar éifeachtúlacht an chlár seo. Tá tábhacht ar leith ag baint leis na nithe seo a leanas don chlár OCG:

- a) aiseolas ó dhaltáí;
 - b) athbhreithniú agus aiseolas ón bhfoireann;
 - c) aiseolas ó thuismitheoirí.
-

Aguisín 1

Na nithe a dhéanfaimid má dhéanann thuismitheoir iarratas leanbh a tharraingt siar as an gclár OCG:

Pléimid na cúiseanna imní le thuismitheoir/ caomhnóir an dalta agus más cuí, déanfaimid iarracht iad a chur ar a suaimhneas (trí glaoch nó cruinniú leis an múinteoir cuí). Pléitear na buntáistí a bhaineann leis an gclár agus na míbhuntáistí a bhféadfadh a bheith ann má bhaintear an dalta ón rang, mar shampla go bhféadfadh daltaí eolas míchruinn a fháil ar líne nó óna bpiaraí. Tabharfaimid rochtain do na thuismitheoirí ar eolas agus ar acmhainní oiriúnacha.

Dáta Athbhreithnithe ar an bPolasaí:

Aibreán 2028